

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสี ของนักเรียน อายุ 7-9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี

A Study of Artistic Expression Through Drawing and Painting of Seven to Nine years old in Elementary Schools Pattani Provinces

> ชัยวัฒน์ ผดุงพงษ์ CHAIWAT PADUNGPONG

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายได้คณะศึกษาศาสตร์ ปังบประมาณ 2547 หัวข้อวิจัย การศึกษาการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสี ของนักเรียน อายุ 7-9 ปี ใน

โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัคปัตตานี

ผู้ทำวิจัย ชัยวัฒน์ ผคุงพงษ์

หน่วยงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ปีที่ทำวิจัย พ.ศ.2547-2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการแสคงออกทางศิลปะโดยการวาคภาพระบายสี ของนักเรียน อายุ 7 ถึง 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษาเป็น นักเรียน อายุ 7 - 9 ปี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 4 โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สร้างขึ้นจากหลักเกณฑ์ขั้นพัฒนาการทางศิลปะของวิกเตอร์ โลเวนเฟลด์ โดยผู้วิจัยได้ทำการทคลองกับกลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยตนเองแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญและครูศิลปศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.80

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถแสคงลักษณะต่าง ๆ แต่ละค้านเป็นไปตามขั้น พัฒนาการทางศิลปะที่อยู่ในขั้นวาคภาพได้คล้ายของจริง (Schematic Stage) ของวิกเตอร์ โลเวนเฟลด์ได้ ทุกลักษณะ การแสคงออกของนักเรียนทั้งหมดในแต่ละค้านจะมีลักษณะคังนี้

- ค้านการวาคภาพคน ลักษณะที่นักเรียนแสดงออกได้มากที่สุดคือ วาคภาพคนเฉพาะ ค้านหน้าคิดเป็นร้อยละ 90.83 และแสดงออกน้อยที่สุด คือ วาคภาพเน้นส่วนที่เห็นว่าสำคัญให้มีขนาด ใหญ่ สิ่งที่เห็นว่าไม่สำคัญจะไม่วาด คิดเป็นร้อยละ 14.17
- 2. ค้านการใช้พื้นที่ว่าง ลักษณะที่นักเรียนแสดงออกได้มากที่สุด คือ วาคภาพมี ลักษณะแบนราบแบบ 2 มิติ คิดเป็นร้อยละ 94.17 แสดงออกน้อยที่สุดคือ วาคภาพแบบพับกลางหรือ ภาพแบบมองทะลุเพ็นภายใน คิดเป็นร้อยละ 21.67
- 3. ด้านการใช้สี ลักษณะที่นักเรียนแสดงออกได้มากที่สุด คือ ระบายสีโดยอิสระ คิด เป็นร้อยละ 93.33 และแสดงออกน้อยที่สุดคือ ระบายสีตกแต่งบนเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายหรือรายละเอียด อื่น ๆ ในภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.83
- 4. ค้านการออกแบบ ลักษณะที่นักเรียนแสดงออกได้มากที่สุด คือ วาคภาพแสดงออกโดยอิสระและเป็นตัวของตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 97.50 และแสดงออกน้อยที่สุด คือ วาคภาพมีรูปแบบซึ่ง เป็นลักษณะเฉพาะของสิ่งต่าง ๆ หรือเครื่องประดับต่าง ๆ เช่น เครื่องใช้ ทรงผม กำไล คิดเป็นร้อยละ 17.50

คำสำคัญ: วาคภาพระบายสี, การแสคงออกทางศิลปะ

Research Title A Study of Artistic Expression Through Drawing and Painting of Seven to Nine

years old in Elementary Schools Pattani Provinces

Researcher CHAIWAT PADUNGPONG

Affiliation Faculty of Education Prince of Songkla University, Pattani Campus

Year 2004

Abstract

The purpose of this thesis was to study artistic expression through drawing and painting of seven to nine years old Thai students in elementary schools pattani provinces. The sample group included 120 seven to nine years old in elementary schools pattani provinces 2,3 and 4 in academic year 2005.

The instruments used in this study were constructed and administered by the researcher basing on the Artistic Development theory of Viktor Lowenfeld. The instruments included 1) a questionnaire, 2) a drawing and painting test, and 3) a drawing and painting evaluation checklist. The obtained data was analyzed by a group of 2 experts, 3 art teachers and the researcher. The results presented by means of frequencies and percentages.

The findings revealed that Thai students had the drawing and painting abilities at the Schematic Stage of the Artistic Development Theory of Viktor Lowenfeld. The students' expressions were as followed:

- 1. Human Figure: Thai students' most expressed characteristic was frontal depiction drawing (90.83 percent). The least expressed characteristic was drawing important parts to be in large size and no drawing for unimportant details (14.17 percent)
- Space: Thai students' most expressed characteristic was flat two dimensional drawing (94.17 percent). The least expressed characteristic was Egocentric or the X-ray drawing (21.67 percent)
- 3. Color: That students' most expressed characteristic was color freely (93.33 percent). The least expressed characteristic was cloth decoration or other details (15.83 percent)
- 4. Design: Thai students' most expressed characteristic was painting freely and independently (97.50 percent). The least expressed characteristic was the drawing of objects with specific forms and decorative objects such as utensils, hair-styles and bracelets (17.50 percent)

Key Word: Artistic Expression, Drawing and Painting